

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME
KOMİSYONU
GÖÇ VE UYUM ALT KOMİSYONU
TUTANAKLARI

31 Ekim 2023 Salı

KONU

- Alt Komisyon Başkanı Atay Uslu'nun İsrail'in Gazze'ye saldırılarına ilişkin açıklaması
- Savunma ve Güvenlik Genel Müdürlüğü Plan Harekât Koordinasyon Daire Başkanı Tuğgeneral Serkan Bircan'ın "Düzensiz Göçle Mücadele Kapsamında Sınır Güvenliği ve Sınırlarda Alınan Fiziki Tedbirler" Hakkındaki Sunumu

31 Ekim 2023 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.30
BAŞKAN: Atay USLU (Antalya)

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Değerli milletvekillerimiz, değerli bürokrat arkadaşlar, değerli komutanlarımız; Göç ve Uyum Alt Komisyonu toplantısına hoş geldiniz.

Aslında, Millî Savunma Bakanlığımızın düzensiz göçe karşı sınırlarda aldığı tedbirler konusundaki toplantıyı geçen hafta yapacaktık ama üst Komisyonumuz Filistin konusuyla acil toplandığı için toplantımızı bu haftaya ertelemiştik.

Evet, Filistin, hepimiz biliyoruz, hepimizi ilgilendiren bir konu. Filistin’de bugün çocuklar, kadınlar ve siviller katlediliyor, orada bir insanlık suçu işleniyor. Oradaki insanlık suçunu işleyen İsrail’i ve onu destekleyenleri kınıyoruz bir kere daha. Dünyada sığınmacılarla ilgili birçok şeyi gördük geçmişte arkadaşlar. Sığınmacıların geri itildiğini gördük, denizlerde boğulduğunu gördük ama Filistin’de başka bir şey daha görüyoruz, Filistin’de mülteci kampları var, mülteci kamplarının da bombalandığını görüyoruz.

Aslında, Filistinliler 1947’den beri mülteci statüsünde, birçok Filistinli. Bugün, dünyada kendi ülkesinin, Filistin’in dışında yaşayan yaklaşık 5 milyon Filistinli mülteci var. Bunlar Lübnan’da yaşıyorlar, Ürdün’de yaşıyorlar, Mısır’da yaşıyorlar veya dünyanın farklı noktalarında yaşıyorlar ve yaşadıkları coğrafyaların bir kısmında da mülteci kamplarında yaşıyorlar. Mesela, Lübnan’da 12, Ürdün’de 10, yine Filistin’in içerisinde, Batı Şeria’da 19, Gazze’de 8 olmak üzere, Birleşmiş Milletlerin Filistin’le ilgili yardım kuruluşu olan UNRWA’ya bağlı olan 58 mülteci kampı var yani Filistinliler hakikaten bir mülteci hayatı yaşıyorlardı geçmişte ama bugün Gazze tam bir mülteci kampı hâline getirildi. Denizden ve karadan kuşatıldı, oradaki insanlara insani yardım malzemeleri bile ulaştırılamıyor ve üzerlerine bomba atılıyor. Bu hem uluslararası hukuk açısından hem insani açıdan kabul edilebilir bir durum değil. Tabii, oradaki durumla ilgili birçok şey söylenebilir ama 1951 Cenevre Mülteci Sözleşmesi var, 1951 protokolü var. Bu protokole göre, Gazze şu anda neredeyse bir mülteci kampı hâline gelmiş durumda, oranın tamamının aslında uluslararası korumaya alınması gerekiyor, bu hukuki çerçeve içerisinde. Bunlar, tabii, o bölgede olan şeyler ama dünyada da göç konusu başka bir boyutuyla devam ediyor, bunun dışında devam ediyor.

Yeni bir açıklama oldu Birleşmiş Milletlerden. Şu anda, dünyada zorla yerinden edilmiş göçmen sayısı 108 milyona ulaştı arkadaşlar. Zorunlu olarak yerinde, kendi yurdunda yaşamayan mülteci sayısı 108 milyon; bu, 1990’da 40 milyonmuş, 2010’da 40 milyonmuş, son on yılda 60 milyon daha artmış. Bunun sebepleri, tabii, savaşlar, açlıklar; öbür taraftan iklim krizleri, iklimle ilgili de dünyadaki gelişmeler nedeniyle insanlar yerinden ediliyor.

Maalesef, tabii, dünya göç ve göçmenlere yoğunlaşma konusunda bir algının içerisinde yani şunu demek istiyorum bunu diyerek: Her göçmen düzensiz göçmen kabul ediliyor artık, böyle bir yanlışmanın ve yanlışlığın içinde, oysa her göçmen düzensiz göçmen değil. Kendi ülkesindeki çatışmalardan kaçan sığınmacılar var, öbür taraftan farklı sebeplerle, ikamet izinleriyle yer değiştiren göçmen insanlar da var ama maalesef konu düzensiz göçmene odaklanıyor ve bütün göçmenler aynı potanın içine atılarak bir yanlışmanın içine düşürülüyor. Bu, Türkiye’de de oluyor, dünyada da oluyor. Bizim komisyon olarak bunları ayırmamız gerektiğini düşünüyorum. Düzensiz göçle mücadele etmek her egemen devletin hakkıdır ama sığınmacıları, mültecileri kabul etmek, onlara insani olarak, hukuki olarak destek vermek hem insanlığımızın hem de hukukun bir gereğidir. Bunun da fark edilmesi gerektiğini, ayrılması gerektiğini düşünüyoruz.

Biz Türkiye’de de bu sorunu yok saymıyoruz ama sorunu hukuki ve insani olarak çözmeye derindeyiz, bu derdi zaman zaman zehirlemek isteyen, kirlletmek isteyen farklı odaklar çıkabiliyor. Evet, böyle bir sorun var, bu sorunu nasıl çözmemiz gerekiyor? Üzerine yoğunlaşmamız gerekiyor, her türlü göçmen politikasını oturup değerlendirmemiz gerekiyor ama hedefi hiçbir zaman göçmenlere yönleltmemek lazım. Göçmen ayrı bir konu, göçmen politikası ayrı bir konu. Yani, bu insanlar, biraz önce ifade ettik, savaştan kaçıyorlar, açlıktan kaçıyorlar. “Kaynak ülkede ne oluyor?” bunu belki de sorgulamak lazım ama maalesef dünya kaynak ülkelerdeki sorunlara odaklanmak yerine “Bu insanları nasıl durdururuz?”a odaklanıyorlar ve bu insanlar durmuyor, Akdeniz’de ölüyor. Bugün Akdeniz dünyanın en büyük mezarlığı hâline geldi. İnşallah, hem Komisyon olarak hem de insanlık olarak kaynak ülkelerdeki sorunları çözeriz ve göç sorunuyla da ilgili süreçleri yönetiriz diye düşünüyorum ama küresel ölçekte böyle bir inisiyatifin kurulması bence gerekiyor.

Bugün, tabii, düzensiz göçe karşı ne yapılıyor, sınırlarımızda hangi güvenlik tedbirleri alınıyor, bununla ilgili Millî Savunma Bakanlığımızdan yetkili arkadaşlarımız var, komutanlarımız var; Tuğgeneral Serkan Bircan Komutanımız var, ekibiyle beraber geldiler, bize sınırda neler yapıldığını anlatacaklar. Biz, Göç ve Uyum Komisyonu olarak geçen dönemde sınıra gitmiştik, Van sınırına -o zaman Mahmut Bey de Komisyonumuzun üyesiydi- sınırda, Çaldıran’da ve diğer noktalarda neler yapıldığını yerinde gördük. Hatta biz o noktalara ulaşmakta zorluk çektik, dört çeker araçlarla çamurda kaldık, oraya ulaştık ve orada hakikaten Mehmetçik’in çok büyük bir emeğinin olduğunu, bir alın terinin, bir akıl terinin olduğunu gördük, bunu da raporladık. Eyvallah, bununla ilgili eksikler de vardı orada gördüğümüz, onları da rapora yazdık. Şimdi, bu süreç içerisinde neler yapıldı, neler geliştirildi, hem Millî Savunma Bakanlığımızdan dinleyeceğiz hem de yeni bir dönemdeyiz, inşallah önümüzdeki dönemde arkadaşlarla istişare edip uygun olduğumuz bir zamanda da sınıra gidip oradaki çalışmaları da görelim istiyorum, Komisyon üyesi arkadaşlarımız uygun görürse. Bunu belki kısa süre içerisinde bile gerçekleştirebiliriz çünkü kasımdan sonra büyük bir ihtimalle oralara ulaşmak da çok zor olabiliyor. Kar yağıyor, 3 bin metreler, 3.500 metrelerin olduğu noktalar oralar. Belki kısa bir süre içerisinde o bölgeye de belirlediğimiz bir bölgeye de gideriz, yerinde de bunları görürüz diye düşünüyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Benim orada önerim şu: Bu kar nedeniyle, düzensiz göç nedeniyle gelip, karda kalıp orada ölenler vardı. Bence onu da ayrıca görmekte fayda var çünkü o dönemde bize rapor edilen bölümde o vardı yani en azından görmekte fayda var diye düşünüyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Evet, Mahmut Bey’in dediği şey, tabii, başka bir konu. Akdeniz’de ölenleri görüyoruz ama sınırda da ölenler var. Şimdi, oralar Türkiye’nin en yüksek coğrafyaları. Düşünün, Ağrı Dağı’nın eteklerinden Türkiye’nin sınır geçiyor. O coğrafyada zorunlu bir şekilde kendi ülkesindeki baskılardan ve çatışmalardan kaçan insanlar geçmeye çalışıyor, geçerken soğuktan ölüyor ancak kar eridikten sonra öldükleri anlaşılabilir, o dramlar da yaşanıyor orada. O yüzden, şunu demek istiyorum: Ya, buraya geldiler, nasıl engelleriz kadar; bu insanlar neden geliyor, niçin geliyor, niçin bu ölüm yolculuğuna çıkıyor sorusunu da belki de Komisyon olarak aramak, bulmak, bununla ilgili küresel ölçekte neler söylenebilir, belki o konuda da sözler söylemek zorundayız diye düşünüyorum.

Komutanım, toplantımızı şöyle yapalım: Siz sunumunuzu yapın, sonra arkadaşlarımızın hem değerlendirmelerini hem sorularını alırız. Tahmini ne kadar süreniz?

SAVUNMA VE GÜVENLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PLAN HAREKÂT KOORDİNASYON DAİRE BAŞKANI TUĞGENERAL SERKAN BİRCAN – Benim yirmi beş dakika kadar bir sunumum olabilir.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Tamam, yirmi beş dakika sizin sunumunuzu alalım. Daha sonra da sunumu isteyeceğiz, arkadaşlarımıza sunumları veriyoruz, sunumları da bize gönderirsiniz, sonuçta da daha sonra soruları alırsınız ve değerlendirmelerde bulunuruz. Hem heyetinizi bir tanıyalım, sonra da sunumuza geçebilirsiniz. Tekrar, gelip bilgilendirdiğiniz için de teşekkür ederim.

Şunu da ifade edeyim: Millî Savunma Bakanımızın da selamı var. Millî Savunma Bakanımızla da bu konuyu görüştüğümüzde “Biz her türlü bilgiyi vermekte, Meclisimizi bu konuda aydınlatmakta hazırız, her zaman hazırız ve bunu büyük bir istekle yapıyoruz.” dedi ve bu konudaki en yetkin arkadaşlarımızı da Meclise gönderdiler.

Buyurun.

SAVUNMA VE GÜVENLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PLAN HAREKÂT KOORDİNASYON DAİRE BAŞKANI TUĞGENERAL SERKAN BİRCAN – Sayın Komisyon Başkanım, sayın milletvekillerim, değerli dinleyiciler...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Arkadaşlar, kısa bir şey aldıktan sonra sizi alacağız ama basın mensubu arkadaşlar kayda devam edecekler orada.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Basın varken bizim de söyleyeceklerimiz vardı ama sonraya mı kalsın?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Nasıl yapalım?

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Basın burada da sadece görsel basın çıkacak.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Basın burada, basını çıkartmıyoruz, görsel basını çıkartıyoruz, onlar zaten haber yapacaklar tekrar.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Söylediklerimi alacaklar mı yani?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Tabii. Zaten, arkadaşlar, bu Komisyonumuzda tam tutanak tutturuyoruz, bir kere onu söyleyeyim. İkincisi, basın mensubu arkadaşlarımız arka sıralardan tüm süreci takip ediyorlar ama özel bir demeç vermek istersek de tekrar çağırırız, size özel bir şey de yaparız, sorun değil.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Gerek anlamında değil, ben hem bu konuyla alakalı muhataplarımız, değerli komutanlarımız da buradayken kamuoyuna da yansıyan ve hâlen sonu getirilmemiş, nihayete bağlanmamış bir problemimiz var yani onu, mesela, burada paylaşacağım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Sayın Vekilim, zaten tam bu problem için arkadaşları çağırdık. Bence dinledikten sonra değerlendirmelerin hepsini alalım, daha doğru olur diye düşünüyorum.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Tamam, sorun yok.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Önceden çok şey söyleyeceğimiz olur ama bazı sorularımızın cevapları burada olacağı için, ondan sonra, tabii, bütün soruları soracağız, arkadaşlar burada, cevaplarını da isteyeceğiz inşallah.

Biz, Komisyon olarak, tabii, hani bir eksik bulma derdinde değiliz, onu da söyleyelim. Bizim bu konudaki hedefimiz, bu konuda ne yapılması gerekiyor, hakikaten yapılması gereken, atılması gereken bir adım varsa -özellikle mevzuat açısından atmaya hazır olduğumuzu- tüm gruplar olarak bununla ilgili çalışma yaparız, kanun taslağı çalışması yaparız, kanun teklifi çalışması yaparız, gerekirse kanuni düzenleme de yaparız ki bunun örneğini geçen dönem verdik. Komisyonumuzda bazı eksiklikler tespit edildikten sonra gruplarımızla konuştuk ve bu süreçle ilgili yürütme organına bu konuda dedik

ki: “Bakın, bizim böyle bir kanun teklifimiz var ve bunu kanunlaştırıyoruz; bu eksiki gördük, siz de bundan faydalanın.” Özellikle göçmen kaçakçılığı cezalarının artırılması konusunda bir zorunluluğu gördük ve bunu da hukuki düzenleme olarak Meclisten geçirdik.

Buyurun.

SAVUNMA VE GÜVENLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PLAN HAREKÂT KOORDİNASYON DAİRE BAŞKANI TUĞGENERAL SERKAN BİRCAN – Tuğgeneral Serkan Bircan, Millî Savunma Bakanlığı Savunma ve Güvenlik Genel Müdürlüğü Plan Harekat Koordinasyon Daire Başkanı.

Sayın Komisyon Başkanım, sayın milletvekillerim, değerli dinleyiciler; sizleri saygıyla selamlıyorum öncelikle.

Sayın Komisyon Başkanımızın talebi üzerine, hudut güvenliği ve hudutlarımızda alınan emniyet tedbirleri konusunda sizlere takdim yapmak üzere burada bulunmaktayız. Takdimimi yansıta sunulan başlıklar altında arz edeceğim.

Öncelikle hudut sorumluluğu tarihçemizden bahsedeceğiz, devamında başta Sınır Fiziki Güvenlik Sistemleri olmak üzere kademeli hudut güvenliği anlayışımız, hudutların ileriden korunması stratejisi kapsamındaki faaliyetlerimiz, hudutlarda yakalanan, engellenen düzensiz göçmen, terör örgütü mensupları ve ele geçirilen malzeme durumları, devamında hudut hattında icra ettiğimiz mayın temizleme faaliyetlerimiz ve yabancı ülke heyetlerinin hudutlarımızı ziyaret faaliyetleriyle sunumumu bitireceğim.

Tarihsel süreç içerisinde hudut güvenliğini sağlama sorumluluğunun hangi birimler tarafından yürütüldüğüne kısaca değinmek istiyorum. Hudut güvenliği cumhuriyetin kuruluşundan 1931 yılına kadar Kara Kuvvetleri Komutanlığınca, 1931 yılında yapılan düzenlemeyle güney ve deniz sınırlarında Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığınca, diğer sınırlarımızda Kara Kuvvetleri Komutanlığınca, 1956 yılından itibaren ise tüm kara hudutlarımızın sorumluluğu Jandarma Genel Komutanlığınca yürütülmüştür. Türkiye Büyük Millet Meclisimizin 10 Kasım 1988 tarihinde kabul ettiği 3497 sayılı Kara Sınırlarının Korunması ve Güvenliği Hakkında Kanun’la, malumlarımız olduğu üzere, bu sorumluluk Kara Kuvvetleri Komutanlığına devredilmiştir. Bu kapsamda başlatılan devir teslim çalışmaları 13 Nisan 2013 tarihinde tamamlanmış, hudut sorumluluğu Kara Kuvvetleri Komutanlığınca yürütülmeye başlanmış ve hâlihazırda bu şekilde sürdürülmektedir.

Günümüzde, hudut güvenliği koordineli ve birbirini takviye eden üç kademeli tertiplenmeyle sağlanmaktadır. Birinci kademede atamalı hudut birlik personelimiz bulunmaktadır. Bu personelin görev yaptığı hudut hattında modüler beton duvar ve hendek gibi fiziki engel sistemleri ile elektronik keşif gözetleme sistem ve cihazları bulunmaktadır. Bu personelimiz hudut hattında 24 saat esasına göre pusu, devriye ve keşif gözetleme faaliyetleri icra etmektedir. İkinci kademede takviye olarak görevlendirdiğimiz komando ve keşif birliklerimiz yer almaktadır. Bu personelimiz geri bölgede, özellikle ikinci derece kara askerî yasak bölgede hareketli pusu ve keşif gözetleme faaliyetleri icra etmektedir. Üçüncü kademede ise hudut birlikleriyle koordineli olacak şekilde kolluk kuvvetlerimiz tarafından yol kontrol noktaları tesis edilmekte ve gerekli kontroller sağlanmaktadır.

Hudut güvenliğinin özeti; caydırma, görme ve bulma olarak ifade edebiliriz. Modüler beton duvar ve hendeklerle caydırıyor, İHA’larımız ve diğer keşif gözetleme vasıtalarıyla görüyor, birliklerimizin kademeli tertiplenmesiyle buluyor ve engelliyoruz. Alınan bu tedbirlerle hudut güvenliğimiz “Hudut namustur.” anlayışıyla yedi gün yirmi dört saat hudut boyunca tertiplenen 7 hudut tugayı, 6 hudut alayı ve yaklaşık 9 bin takviye personelle her türlü hava ve arazi şartlarında özverili bir mücadeleyle devam etmektedir. Hudut güvenliğini sağlamakla görevli yaklaşık 60 bin personel tarafından Türkiye Cumhuriyeti tarihimizin en teknoloji yoğun ve en etkili tedbirleriyle hudut hizmetleri icra edilmekte ve alınan tedbirler her geçen gün geliştirilmektedir.

Hudut hattında almış olduğumuz tedbirlerimize ilave olarak, Suriye ve Irak sınırında hudut emniyeti ileriden itibaren sağlanmaktadır. Malumlarınız, 2016 yılından itibaren terörü sınırlarımızın ötesinde, kaynağında yok etme stratejisi doğrultusunda, meşru müdafaa hakkı çerçevesinde uluslararası hukuka uygun olarak, komşularımızın egemenlik haklarına ve toprak bütünlüğüne saygılı, sadece terörist unsurlar hedef alınarak Irak'ın kuzeyinde icra edilen Pençe serisi harekâtlarıyla Irak hududunun tamamında ileriden kontrol, Suriye'nin kuzeyinde icra edilen harekâtlarla Suriye'de hududun yüzde 63'ünde ileriden kontrol sağlanmıştır. Ayrıca, Irak kuzeyinde girilemez denilen bölgelere girilerek terör kampları yerle bir edilmiş, terör örgütünün hareket kabiliyeti kısıtlanmış, Suriye'nin kuzeyinde de DEAŞ, PKK/YPG terör örgütlerine büyük darbe vurulmuş, ülkemizin güneyinde kurulmak istenen terör koridoru parçalanmış, muhtemel yeni göç dalgaları engellenmiş ve geri dönüşler için elverişli koşullar sağlanmış ve sağlanmaya devam edilmektedir.

Şimdi önceki yansılarda bahsettiğim birinci kademe birliklerimizin görevlerini yerine getirirken kullanmış olduğu Sınır Fiziki Güvenlik Sistemi'ni şematik olarak anlatmak istiyorum. Sınır Fiziki Güvenlik Sistemi bileşenleri; fiziki unsurlar, elektronik unsurlar ve ilave unsurlardan müteşekkildir. Fiziki unsurlar; modüler beton duvar, devriye yolu, gözetleme kuleleri ve güçlendirilmiş kafes tel sistemleridir. Elektronik unsurlar, özellikle yerli ve millî teknolojimizin kullanıldığı kamera sistemleri, insansız hava araçları ve radar sistemlerinden oluşmaktadır. Bu sistemler gece ve gündüz hudut sorumluluk sahasında tespit, teşhis ve tanıma konusunda hudut birliklerimizin görevlerini kolaylaştırmaktadır. Bu bileşenlere ilave olarak mobil gözetleme araçları, SARP Uzaktan Komutalı Silah Sistemi ve sinyal karıştırıcı cihazlarla hudut birliklerimizin imkân ve kabiliyetleri geliştirilmiş ve geliştirilmeye devam edilmektedir.

Şimdi sırasıyla bu Sınır Fiziki Güvenlik Sistemleri bileşenlerinin teknik özelliklerinden bahsetmek istiyorum. Yansıda sol üst köşede bulunan modüler beton duvar, her biri yerden yaklaşık 3 metre yükseklikte beton blok, onun üzerinde ilave 1 metre daha tel engel sistemi, 7 ton ağırlığında ve 30 santim kalınlığında olan modüler beton blokların birleştirilmesiyle modüler beton duvar oluşturulmaktadır. Yine, modüler beton duvarın hemen yanında 6 metre genişliğinde devriye yolumuz bulunmaktadır. Suriye hududumuzda malumunuz, Suriye kara sınırımız 911 kilometre, bunun 837 kilometresinin tamamında modüler beton duvar inşası tamamlanmıştır. İran hududunda ise 479 kilometre olarak planlanmış, hâlihazırda 310 kilometrenin modüler beton duvar inşası tamamlanmıştır.

Yüksek güvenli tel çit engel sistemini hududumuzun nehir hatlarından geçtiği yerlerde kullanmaktayız. Bu kapsamda, Suriye hududunda Hatay sınırında Afrin Çayı ve Asi Nehri bölgesinde ve Şırnak ilimizde Dicle Nehri bölgesinde yaklaşık 74 kilometre olan sınır hattımız yüksek güvenli tel çitle tamamlanmıştır. Yüksek güvenli tel çitte yine yerden 1 metre yükseklikte beton, üzerine 2 metre fens teli yine üzerinde 1 metre daha ilave tel üstüvaneyle alınan bir tel çit sistemidir.

Hendeklerle de sınırlarımızdaki tedbirleri güçlendiriyoruz, İran'da 387 kilometre planlanan hendek kazım faaliyetinin 355 kilometresi tamamlanmıştır. Suriye'de modüler beton duvara ve yüksek güvenli tel çite ilave olarak geri bölgelerde planlanan 657 kilometrenin 317 kilometre hendeği tamamlanmıştır.

Menfezlerde hareketli mazgallar kullanılmaktadır. Yüksek fiziki korumalı modern karakolların 85 tanesi tamamlanmış, 12 tanesinin inşası devam etmektedir. Ayrıca, 119 tane daha planlı karakol inşaatı bulunmaktadır. Daha yüksek bölgelerde tesis ettiğimiz modüler üs bölgeleri neredeyse tamamlanmıştır, toplam 80 tanesi bitmiştir.

Yine, balistik gözetleme kulelerimiz ve yansıda orta bölgede gördüğümüz gözetleme ve yaşam kulesi yaklaşık 9 kişiden oluşan bir hudut mangasının 7/24 bütün günlük fonksiyonlarını yerine getirecek -banyo, duş, tuvalet, yatma yeri- bunları karşılayacak şekilde inşa edilmiştir, yaklaşık 12 metre yüksekliğindedir.

Hudutlarımızda milli imkânlarla geliştirilen İHA'larla hem hudut gözetlemesi hem de terörle mücadele kapsamında keşif gözetleme faaliyeti icra edilmektedir. Modüler beton duvarın hemen diğer tarafı duvar hattı boyunca gözetleme için kısa mesafe kamera sistemleriyle donatılmıştır.

ACAR ve Retinar radar sistemleriyle 4-10 kilometreden insan ve araç tespitleri yapılabilmektedir. Bu radar sistemleri çoklu hedef takibi, 360 derece kapsama alanı ve eksi 30 ila artı 55 derece sıcaklıklarda, meteorolojik koşullarda tespit yapabilme imkân ve kabiliyetine sahiptir.

Yine, sol alt köşede ŞAHİNGÖZÜ termal kamerayla 5 kilometreden gece ve gündüz şartlarında tespit imkân kabiliyeti bulunmaktadır. DRAGONEYE termal kamerayla ise 16 kilometreden gece ve gündüz tespit imkânımız bulunmaktadır. DRAGONEYE termal kamera sisteminde özellikle sisli havalarda da etkin tespit yapılabilmektedir. Her iki kamera sistemleri lazerle mesafe ölçebilmekte, 360 derece dönüş kabiliyetine sahiptir.

Elektrooptik kulelerimiz yaklaşık 50 metre yükseklikte bulunmaktadır, bunların üzerine az önce bahsetmiş olduğum kamera ve keşif gözetleme sistemleri entegre edilmiştir. Asansörlü kule sistemimiz 25 metre yüksekliktedir, hudut hattımızda bunlardan kullanılmaktadır.

Kameralı aydınlatma sisteminden bahsedecek olursak, üzerinde normal aydınlatma sistemi, termal ve hareketli kameralar bulunmaktadır. En altta bulunan hareket sensörüyle herhangi bir hareket algılandığında, bu yukarıdaki alarm ikaz ışığı yanmakta ve bu yansıda anlattığım, bahsettiğim bütün bu keşif gözetleme ve radar kamera sistemlerinin görüntüleri, yansının ortasında bulunan görüntü izleme merkezlerimize aktarılmaktadır. Görüntü izleme merkezlerimiz, hudut karakolları, bölük merkezleri, tabur merkezlerinden başlayacak şekilde bu görüntüleri buralara aktarmakta ve Mehmetçik'imiz tarafından takip edilmektedir, tespit olduğunda da gerekli müdahaleler yapılmaktadır.

Zırhlı araçlarla devriye hattı boyunca devriye faaliyetleri icra edilmektedir. Mobil gözetleme sistemleri bu zırhlı araçlara monte edilmiştir. Tünel arama cihazlarıyla radyofrekans dalgası yerin altına gönderilmek suretiyle, yerin yaklaşık 20 metre altında bulunan boşlukların tespit edilmesi sağlanmaktadır. Yer yer bu sistemler de kullanılmaktadır.

Akustik silah tespit radarıyla 5.56; 7.62 ve 12.7 milimetre silahlarla hudut hattına doğru yapılan atışlar, atış yapıldığı andan itibaren bir buçuk saniye içerisinde tespit edilebilmektedir.

SARP Silah Sistemi'yle uzaktan üzerine monte edilen 7.62 milimetre, 12.7 milimetre, 40 milimetre silah sistemleriyle hem gözetleme hem de uzaktan hedefe etki etme şeklinde imkân kabiliyetimiz bulunmaktadır.

Solar projektör ve alarm ikaz sistemiyle güneş enerjisinden faydalanan hareket sensörlü projektörler kullanılmaktadır. Sınır hattımızda sesli ikaz sistemleriyle yeri geldiğinde canlı anons ve 4 dilde otomatik ikazlar yapılabilmektedir.

Diğer bir elektronik sistem olarak kullandığımız fiber optik algılama sistemidir. Bu fiber optik algılama sistemiyle, birinci hat devriye yolunda toprağın yaklaşık 1 metre derinliğine gömülen fiber optik kabloyla bu bölgeye, sınır hattına yaklaşan insan yürüme, insan koşma ve araç hareketleri tespit edilebilmekte, bu bilgiler de az önce söylediğim gözetleme merkezlerine, görüntü izleme merkezlerine aktarılabilmektedir.

Fotokapan sistemi de kullandığımız diğer elektronik sistemlerden biridir. Özellikle, geçişlerin yoğun olduğu bölgelere arazinin şeklinde taş veya odun parçası gibi üretilmiş olan bu fotokapan sistemleriyle herhangi bir hareket algılandığında hem fotoğraf çekimi hem de görüntü çekimi yapılmak suretiyle, bunlar görüntü izleme merkezlerine aktarılabilir.

Sınır Fiziki Güvenlik Sistemleri kapsamında detaylarını verdiğim fiziksel ve elektronik unsurlar ile silah ve araç sistemlerinin tamamı, aslında yürütülmekte olan Entegre Sınır Yönetimi Projesi'nin bileşenleridir. Mevzuata göre, Sınır Fiziki Güvenlik Sistemi'nin kurulması ve idamesi Suriye sınırında Bakanlığımız, İran ve Irak sınırlarında ise İçişleri Bakanlığınca yürütülmektedir.

Elektrooptik kule, termal kamera, taktik tekerlekli keşif aracı gibi projelerin bir kısmı Avrupa Birliği kaynaklı projelerdir. Karakol, modüler beton duvar, üs bölgesi inşası, asansörlü kule yapımı, KAYI Projesi ve benzeri diğer tüm projeler millî imkânlarla karşılanmaktadır.

Şimdi Sınır Fiziki Güvenlik Sistemleri ve almış olduğumuz tedbirlere yönelik iki dakikalık kısa bir video takdim etmek istiyorum.

(Video gösterimi yapıldı)

SAVUNMA VE GÜVENLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PLAN HAREKÂT KOORDİNASYON DAİRE BAŞKANI TUĞGENERAL SERKAN BİRCAN – Sayın milletvekillerim, şimdi, son üç yıl içerisinde hudutlarımızda yakalanan, engellenen düzensiz göçmen ve terör örgütü mensupları durumuyla arzıma devam ediyorum.

Özellikle Sınır Fiziki Güvenlik Sistemlerinin etkinliğini göstermeye başladığı 2021 yılından sonra engelleme ve yakalama sayılarında önemli oranda düşüşler yaşanmaya başlamıştır; bu düşüşleri etkileyen bir diğer nedenin de birliklerimizin gözetleme, tespit, teşhis ve müdahalede kazandığı imkân kabiliyetler ile fiziki güvenlik sistemlerinin artan caydırıcılığı olduğunu değerlendirmekteyiz. 2023 yılının başından itibaren yaklaşık 183.207 düzensiz göçmenin geçişi engellenmiş, 10.601'i yakalanmış, büyük çoğunluğu FETÖ mensubu olmak üzere toplam 563 terörist yakalanmış ve kolluk kuvvetlerimize teslim edilmiştir.

Son üç yıl içerisinde yakalanan malzeme durumu yansıta sunulmuştur. İstatistiki bilgiler bizlere alınan tedbirlerin ve etkin mücadelenin başarılı ve caydırıcı sonuçlarını göstermektedir. Özellikle kaçakçılık olayı sayısında, sigara, muhtemel silah, elektronik malzeme ve ilaç kaçakçılığında büyük oranda düşüş yaşandığı gözlemlenmektedir. Tüm bu faaliyetlerimizle birlikte 2015 yılından itibaren hudut hattında mayın temizlik faaliyetlerimiz de hız kazanmıştır. Bugüne kadar öncelikli olarak hudut hattı boyunca inşa edilen devriye yolu, modüler beton duvar, yüksek güvenlikli panel çit, sedde, gözetleme kulesi yapılarına imkân sağlayacak şekilde hat boyunca 39 milyon metrekare alanın mayın temizliği icra edilmiştir, hâlihazırda faaliyetler devam etmektedir. Mayın temizlik faaliyetlerimiz Türk Silahlı Kuvvetleri mayın arama unsurlarıyla, yüklenici firmalar marifetiyle yerine getirilmektedir. Temizlenen alanlar bölgedeki köylülerimizin tarımsal faaliyetleri için de kullanılmakta ve ekonomiye katkı sağlanmaktadır. İmha edilen mayınlar Ottawa Raporu kapsamında ilgili birimlere bildirilmekte ve ülke olarak taahhüt ettiğimiz mayın temizleme faaliyetleri Millî Mayın Faaliyet Merkezi tarafından takip edilmektedir. Hudutlarımızda aldığımız yüksek standartlardaki teknoloji yoğun ve fiziki tedbirler dost ve kardeş ülkeler tarafından da beğenilmekte ve örnek alınmaktadır. Bu kapsamda, bugüne kadar 9 ülke tarafından hudutlarımız ziyaret edilmiş ve aldığımız tedbirler yerinde incelenmiştir.

Sonuç olarak, hudut güvenliği mücadelemiz uluslararası hukuk çerçevesinde, insani değerler gözetilerek başarıyla sürdürülmektedir. Hudut güvenlik sistemlerimiz altyapı, taktik, teknolojik donanım, personel sayısı, araç gereç sayısı ve kalitesiyle dünya standartlarındadır. Başta İçişleri Bakanlığı olmak üzere, ilgili bakanlık kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak çalışılmaktadır. Hudutlarımız, cumhuriyet tarihimizin en teknoloji yoğun, en kapsamlı, en etkili tedbirleriyle

korunmaktadır. Sosyal medyada bazen bilerek veya bilmeyerek gerçeği yansıtmayan dezenformasyon haberler çıkabilmektedir, Türk Silahlı Kuvvetlerince bu tür haberler sonrası derhâl idari soruşturmalar yapılmaktadır ve bu idari soruşturmalarda paylaşılan görüntülerin genellikle başka mekân, coğrafya ve zamanlarda çekildiği ortaya çıkmıştır, bununla ilgili birçok örneğe İletişim Bakanlığı dezenformasyon bültenlerinden ulaşılabilir. Bu kapsamda, Mehmetçik'imizin emeğine saygı gösterilerek bu tür paylaşım haberlere değil resmî rapor ve açıklamalara itibar edilmesi hususu istirham edilmektedir. Alınan etkin tedbirler sonucu engelleme, yakalama ve yasa dışı geçiş teşebbüslerinde azalma meydana gelmiştir.

Her türlü ihtiyacımızı karşılayan, en ileri teknolojiyi kullanmamıza imkân sağlayan başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, aziz milletimize şükranlarımızı sunuyoruz.

Arz ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Evet, teşekkür ederiz.

Biz de sınır güvenliğimiz için gece gündüz çalışan güvenlik kuvvetlerimize, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarımıza, Mehmetçik'imize teşekkür ediyoruz. Ama burada da gördük, bizim yaklaşık 2.949 kilometre kara sınırimız var, oldukça uzun bir sınıra sahibiz ve Millî Savunma Bakanlığı 60 bin personelle burada görev yapmaya çalışıyor.

Şimdi, hem önce Komisyon üyesi arkadaşların, daha sonra da diğer milletvekili arkadaşların değerlendirmeleri ve sorularını sırayla alalım.

Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ben başlayabilirim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Özellikle Sayın Vekilim, siz “Sınıra gittik, sorun var.” deyince biz zaten buradan başladık.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz, çok değerli misafirlerimiz, sayın komutanlarım; ben Bursa Milletvekiliyim, adım Selçuk Türkoğlu.

İki özel konu var, ikisinin de muhatabı benim bire bir; kamuoyuna da yansıdığı için direkt muhatabını da bulmamız hasebiyle şimdi buradan paylaşmak; Türkiye Büyük Millet Meclisi üzerinden Millî Savunma Bakanlığına ve İçişleri Bakanlığına yazılı soru önergesi verdim, henüz cevap gelmedi, onları da bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Birincisi şu: Ülkemizin güvenliği, iç ve dış tehditler karşısında alınacak tavır ve kararlar bizim için her zaman siyasetüstü bir meseledir ve hudut güvenliği bizim için yani yalnızca askerlerimiz için değil topyekûn milletimiz için de bir namus meselesidir. Hudut namustur; böyle bilen, böyle inanan, böyle bir kültürden gelen bir milletvekiliyim ben ve tedbirleri, çalışmaları, gayretli çalışmaları gördük, emeği geçenlere de teşekkür ediyoruz, Allah razı olsun ama bir de şunu gördük: Gördüğümüz şey, bu kadar tedbir, bu kadar masraf, bu kadar çalışma, gayret, sonuçta da memlekette, herhâlde dünyadaki bütün fiilen sığınmacı göçmenler 108 milyon, neredeyse yüzde 10'u tek başına bizim ülkemizde. Sizden önce Göç İdaresi vardı burada, Göç İdaresi Başkanımız kamuoyunda söylenenin aksine 3 milyon değil 5 milyon ülkemizde kayıtlı sığınmacı göçmen olduğunu, tam rakam veremedi ama 2 milyon civarında gibi de kaçak olduğunu... Ama kamuoyunda bilinen, tahmin edilen, söylenen, benim de işte Bursa örneğinden bildiğim -bu konuyla alakalı illeri gezdim ben, Van'a da gittim- bu sayı, bundan da fazla oranda bir kaçak... Bunlar bir yerden geçmiş yani gümrük kapısından geçmediklerine göre bir yerlerden geçmiş. Bu sorunla alakalı ben Van'a gittim efendim, Van Özalp, Van Çaldıran, Van Başkale ve Van Saray'a, özellikle beş gün kaldım orada -bu bir parti görevi de değildi, ben milletvekiliyim, bu komisyonun üyesiyim, bizzat millete karşı duyduğum sorumluluktan dolayı da yaptım bunu- gece

köyleri ziyaret ettim, sınır boylarına gittim ve en çok dediler ki... Aslında vatandaş orada her şeyi biliyor, benim de çekim yaptığım videolar var yani bu işlerle uğraşan insanların bize anlattıkları var, onları paylaşmadım bile kamuoyuyla. O bahsettiğiniz duvarların yanından gezdim gündüz vakti, bir tek yetkili bana bir şey sormadı. Duvar bazı yerlerde var, bazı yerlerde yok, olmayan yerden ben İran sınırına geçtim; geçtikten sonra video çekimi yaptım, bunu da paylaştım kamuoyuyla; hemen 1-1,5 buçuk kilometre ileride bir İran köyü vardı, yürüsem oraya da gidebilirdim, nitekim herkes gidip geliyor. Ondan sonra, geri döndüm, sınırdan geri içeri girdim, hiçbir muhatap hâlâ yoktu, hiçbir tabela ve uyarı yazısı da yoktu, oradan da döndüm. Özellikle o bölgedeki köylerde, bu işlerle uğraşanların ya da sivil halkın görüp bize anlattıklarını kamuoyuyla paylaştım. Özellikle o Yukarıtulgalı köyünün orada -yani Saray'ın üst tarafları, sınır bölgesi, duvar var orada, bir de şantiye var- mezra gibi bir yerde vatandaşlarla konuştuk, 2021-2022, tabiri caizse, köylünün tabiriyle söylüyorum "Sürüler gibi insanlar geçti buradan, Afganlar geçti." diyor. Orada rayiç bedeller belli, bunu tek tek anlattılar; işte, 10 kişi gelersen kişi başı 2-3 bin dolar, tek gelersen 8-10 bin dolara kadar. Kaldığı yerler belli, İstanbul'a mı gidecek, Van'a mı gidecek? Burada öyle bilinen, çok da meşrulaşmış bir yapı var; ben bunları duydum, dinledim, kayıt altına aldım ve sınırı da sizin işte bu bahsettiğiniz -keşke olsa- termal kameralar, 10 kilometreden gören, ısıya duyarlı vesaire... 10 Ağustos Perşembe günü öğleden sonra o bölgeden geçtim.

Şimdi, burada, bütün komisyonun önünde rica ediyorum. İletişim Başkanlığı Dezenformasyon Merkezinin benim bu açıklamalarım üzerine, biraz önce sizin de söylediğiniz gibi "Başka mekânlarda yapılan bir çekimi böyle söylüyorlar." dediğinin muhatabı benim, eğer beni kastediyorsa; bunu böyle yazdı çünkü Dezenformasyon Merkezi, İletişim Başkanlığı. Ben iddia ediyorum, HTS kayıtları var, kameralarınız var, benim videolarım ortada, fotoğraflarım ortada ve ne yazık ki... Ben bundan dolayı da mutlu değilim, ben bu milletin milliyetçisi olan bir milletvekiliyim, sınırların namus olduğuna inanan bir milletvekiliyim ama buradaki zafiyeti gittim ve gördüm ve bunu da gösterdim; buna "yalan" diyen İletişim Başkanlığı, Dezenformasyon Başkanlığı ve eğer sınırların kontrolü sizdeyse, sizden rica ediyorum, elinizdeki belgelerle, bilgilerle, fotoğraflarla, tarih veriyorum, saat veriyorum size, 10 Ağustos Perşembe günü ben bu sınırı geçtim Komutanım, bir Allah'ın kulu da bana "Siz ne yapıyorsunuz burada?" demedi; yanımda 1-2 arkadaşım daha vardı, geçtim, yürüsem, gitsem -zaten köy yoluna indim, İran'ın bir köyü var orada- köye de inebilirdim, yürüdüm ondan sonra geri döndüm, çıktım, hiçbir muhatap olmadı.

Bunu niye söylüyorum? Yokmuş gibi davranarak olmuyor, istediğiniz kadar bunu anlatın, neticede vatandaş Kayseri'de, Bursa'da, ne bileyim, Çanakkale'de, İstanbul'da her gün kaçığı görüyor. Nitekim, sonra, hemen ilave edeyim, peşlerini bırakmadık, Balıkesir Marmara Adası'na gittik. Marmara Adası'nda Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'le gittik, Marmara Adası'na mermer fabrikaları var orada, Saraylar bölgesinde, 70'e yakın fabrika var. Çalışanların kahir ekseriyeti fiilen kaçak Suriyeli, onlarla konuştuk, videolarını yayınladık, aynen şöyle söylüyor: "Yedi buçukta Suriye'deyim, sekizde Türkiye'deyim." "Şimdi isterseniz gidip gelebilir misiniz?" dedik, "Gider geliriz ama şimdi zor." dedi, ben de şimdi zor deyince hani güvenlikten dolayı dediğini düşündüm, dedi ki: "Önceden 500 dolardı, şimdi 2.500 dolara çıktı." Tünel var, şu var, kafalarına göre. Yani biz bunları gördük, bunları yok sayarak bu sorunun çözülemeyeceği kanaatindeyim ben.

Diğer taraftan, bunu net bir şekilde söylüyorum, yetkililere rica ediyorum, benimle ilgili, bizimle ilgili, bizim bu yaptığımız faaliyetle ilgili iddialarını ispata davet ediyorum, başta İletişim Başkanlığı olmak üzere.

Sayın Komutan, ikinci konu da şu: Oraya giderken partimizde de görevli olan, Türkiye'nin yetiştirdiği ender kahraman komutanlardan birisi olan emekli Albay Orkun Özeller'le gittim ben oraya. Ben Bursa'dan tanışırım. Kendisi, ailesi Bursa'da. En son İncirlik'te biliyorsunuz bir Amerikalı

komutana, verdiği madalyayı iade etmişti “Benim onurum bunu kabul etmeye müsaade etmiyor.” diye, “Düşmanım! iş birliği yaptınız.” diye. Orkun Özeller’le gittim. Gittik, geldik, işte bu faaliyetleri yaptık, bilgileri topladık -göç üzerinde o da hususen çalışma yapıyor- ve sonra neyle karşılaştık? Orkun Komutanın orduevlerine girişi yasaklandı. Şimdi ben buradan soruyorum: Yani 3 milyon, 5 milyon -sayısı belli değil- mültecilere memleketi kapatamadık da Orkun Komutana orduevlerinin ve sosyal tesislerin kapısını mı kapatabildik? Bu mudur tedbir? Bu ikisinin ben hususen cevabını... Zaten soru önergesi de verdim, burada da size iletmış olayım.

Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Selçuk Bey, teşekkür ederiz.

Tabii, ben diğer arkadaşlara geçmeden bir şey hatırlatayım. Bir yanlış bilgilendirme oldu diye düşünüyorum.

Şimdi geçen hafta Göç İdaresi Başkanlığı buraya geldi. Verdiği sayılarla ilgili tekrar baktım tutanaklara. Göç İdaresi Başkanımızın verdiği sayı şu: Türkiye’de bulunan Suriyeli sayısı 3 milyon 270 bin; uluslararası koruma statüsüyle bulunan diğer yabancıların sayısı 290 bin yani kabaca 3 milyon 500 bin civarında Türkiye’de sığınmacı var. Sığınmacı sayısını bu şekilde verdi. Bunun dışında da 1 milyon 170 bin ikamet izniyle yaşayan var. İkamet izniyle yaşayanlarda biliyorsunuz çalışmak için gelenler var, spor için gelenler var, eğitim için gelenler var. Bayağı güneşe doğru göç eden, hani bu ülkede yaşamak isteyen, Avrupa’dan gelenler de var; bunun içinde bu sayı var yani öyle sizin söylediğiniz gibi 10 milyon filan demedi. Ayrıca şunu da ifade etti, dedi ki: “200 bin...”

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – “4 milyon 700 bin.” dedi ya.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – 4 milyon 750 bin göçmen var. Bunların hepsi sığınmacı değil, bunların hepsi düzensiz göçmen değil. Tekrar ifade ediyorum: “3 milyon 270 bin Suriyeli, 290 bin diğer koruma statüleri, 3 milyon 500 bin; 1 milyon 170 bin de ikamet izniyle kalan var, 4 milyon 750 bin.” dedi ama sizin konuşmanızda 10 milyon gibi rakam çıktı, onun için ifade edeyim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – 10 milyona yakın. Biz hâlâ bu iddiadayız da.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Sizin iddianız olabilir ama devletin kayıtları ve resmî rakamlar bu.

Ayrıca 200 bin civarında da düzensiz göçmen yakalandı diye bu yıl içerisinde bilgi verdi. Bunu düzeltmek lazım.

İki; yani düzensiz göçmen yalnızca sınırdan düzensiz şekilde geçenler değil, onu da orada ifade etti aslında ama bunu çok vurgulamak lazım. Türkiye’de yakalanan düzensiz göçmenlerin yaklaşık yüzde 35-40’ı Türkiye’ye düzenli şekilde gelip ikameti bittiği hâlde dönmeyen, vizesi bittiği hâlde dönmeyen veya çalışma izni olmadığı hâlde çalışıp Türkiye’deki kalış süreçlerini yasa dışına çeviren göçmenlerden oluşuyor yani tamamı sınırdan geçiyor gibi bir şey söylemek bence hatalı olur. Onu ifade edeyim.

Bir şey daha istirham edeceğim. Tabii, biz spesifik bir komisyonuz. Mesela “kaçak” kelimesinin hukuki literatürde karşılığı yok. Hani biz bir komisyonuz. Göç hukukunun bir dili var, göç hukukunun. Bu dili kullanmak bence bizim komisyonumuza yakışır diye düşünüyorum. Biz ona dikkat edelim. Evet, dışarıda siyasette farklı şeyler de kullanılıyor ama bunu doğru kullanmak lazım. Geçen toplantıda ifade ettim, ya futboldaki bir terim yanlış kullanıldığında tüm Türkiye ayağa kalkıyor “Tacı bilmiyor, korneri bilmiyor, penaltıyı bilmiyor.” diyorlar ama insani bir konuda terminoloji yanlış kullanıldığında hiç kimsenin bu konuda tepkisi olmuyor yani genel başkanların “kaçak sığınmacı” kelimesini kullandığını görüyorum, farklı partiler yani isim vermek istemiyorum. Hem kaçak hem sığınmacı olmak mümkün değil arkadaşlar. Yani bu hukuki olarak da mümkün değil, insani olarak da mümkün değil. “Düzensiz

göçmen” kelimesini kullanırsak bence -özellikle komisyonumuz için ifade ediyorum- daha doğru olur diye düşünüyorum. Evet, biraz önce de söyledim, düzensiz göçmen, göç iyi bir şey değildir, mücadele edilmesi gereken bir süreçtir.

İkinci sorunuz belki komisyonumuzun konusu değil. Arkadaşlar cevap vermek isteyebilir ama birinci soru komisyonumuzun gündemidir. Onu ifade edeyim.

Buyurun.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Sayın Başkanım, çok kıymetli milletvekilleri, çok değerli misafirlerimiz; ben de öncelikle hepinizi saygı ve sevgilerimle selamlıyorum. Komutanlarımızın ağzına sağlık, güzel bir sunum oldu, teşekkür ediyorum.

Tabii, cumhuriyetimizin 100’üncü kuruluş yıl dönümü.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Kendinizi tanıtırsanız.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Ben Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk, Milliyetçi Hareket Partisinin milletvekiliyim.

Cumhuriyetimizin 100’üncü kuruluş yıl dönümünü kutluyorum. Tabii, bu sunumu görünce insan gurur duyuyor yani 100’üncü yılda devletimizin ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin imkân ve kabiliyetlerini gördükçe gurur duyuyoruz.

Tabii, Selçuk Bey haklı, gitti oraları gezdi, gördü ama hepimiz askerlik yaptık. Daha öncekilerle kıyasladığımızda şu anki geldiğimiz imkânlar ve kabiliyetlerimiz gerçekten dediğim gibi gurur verici ama yüzde yüz izolasyon olması mümkün mü? Bu mümkün değil. Mümkün olduğu kadar bunu minimize etmek çok daha, efendim, belli imkânlar dâhilinde mümkün olabilir belki ilerde ama tabii şunu, bu bölgenin coğrafi koşullarını göz önüne almak lazım. Bir de yoğun bir göç var. Özellikle bölgede sömürgeci ülkeler diyelim, Batı diyelim, adına ne dersiniz deyin ama Afganistan’dan gelen, Doğu’dan gelen ciddi bir göç var. Özellikle bölgenin istikrarsızlaştırılmasından sonra şimdi İsrail-Filistin çatışması da bu manada, çok ciddi manada bir göçün belki ülkemize doğru yönelmesine vesile olacak. Dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti devleti de özellikle terör örgütünden, başına bela edilen terör belasından sonra çok ciddi kaynak harcadı. Tabii ki gönül arzu eder ki buradan her türlü -az önceki sağladığımız, saydığımız- imkânların hepsini... Fiziki imkânlar, işte beton çekelim, hendek yapalım, tel çekelim, elektronik olarak takip edelim; bunun da bir parasal maliyeti var. Dolayısıyla bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak 2021 yılı içerisinde genel merkezimizin açıkladığı rakamlara göre yaklaşık 2,5 trilyon dolar gibi terörle mücadeleye harcadığımız bir para var. Dolayısıyla bunlarla bu şekilde mücadele etmek tabii ki mümkün.

Ben komutanlarımıza teşekkür ediyorum. Allah ayağınıza taş değdirmesin. Tabii, şu anda bölgemize diğer Batılı devletlerin yığınakları da göz önüne alındığında önceliklerimizi ortaya koyup onlara göre çalışmak lazım. Ciddi manada bizim tabii konumuz göç ve uyum olduğu için, öncelikle ben gittiğimiz yurt dışı gezilerinden biliyorum; iki buçuk yıl Almanya’da kaldık, Avusturya’da kaldık, oraları da biliyoruz. Tabii, bizim Komisyonumuzun konusu dışında ama vatandaşlıkların kolay verilmesiyle alakalı da sıkıntılarımız var bu manada. Diğer ülkelerle işte görüştüğümüzde, mesela Suudi Arabistan’da hâlâ kefâlet dönemi devam ediyor, kırk yıldır orada ikamet eden insanlara bile efendim, vatandaşlık verilmiyor bu manada. Dolayısıyla göç bir sorun yani bunun entegre edilmesi, uyumun da sağlanması, işte ülkemizde belli koşullarda kalanların da Türk toplumuyla uyum içerisinde bulunması anlamında da bizim komisyonumuzun bunlar görevleri arasında.

Ben, dediğim gibi, sunumdan mutlu oldum, teşekkür ediyorum, Allah razı olsun. Daha farklı imkânlarla sıkı bir denetleme yapılabilir mi? Yapılabilir. Ben teşekkür ediyorum. Bundan sonra da biz tabii -burada şunu da söyleyeyim- Milliyetçi Hareket Partisi olarak da şahsen de her zaman devletimizin, milletimizin yanındayız. Selçuk Bey'in dediği gibi, burada siyasetüstü bir kurumdan, konudan bahsediyoruz. Bütün siyasi partilerimiz de aynı hassasiyette ama özellikle bu, göçten ya da işte kaçak göçmenlerin girmesinden ziyade terörle mücadelede de çok ciddi bir yol almamıza vesile olmuştur.

Teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Şöyle Sayın Vekilim: Vatandaşlık konusu da bizim komisyonumuzun konusu. Yani ilerideki günlerde... Çünkü yabancılar vatandaş oluyor, biliyorsunuz Türk vatandaşları zaten vatandaş, yabancıları ilgilendirdiği için, göçmenleri ilgilendirildiği için ilerideki günlerde hakikaten kimlere vatandaşlık veriliyor, kaç kişiye vatandaşlık verildi, bu süreç nasıl işliyor, bununla ilgili de yani hep istişare ederek ilgili arkadaşları çağırıp bilgi alabiliriz. O da bizim konumuz. Onu ifade edeyim.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Tamam, teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Teşekkür ederim.

Buyurun.

SERVET MULLAOĞLU (Hatay) – Sayın Başkanım, çok değerli komutanlarım; öncelikle şükranlarımızı sunuyoruz, elinize sağlık.

Bildiğiniz üzere Orta Doğu'da savaş beklenenden hızlı yayılıyor. Bu konuda şüphesiz göç dalgaları olması bekleniyor. Sizler bu konuda ek önlemler almış mısınız? Ayrıca İsrail'in uluslararası hukuka aykırı saldırıları sonucunda onları destekleyen Avrupa Birliği'nin geri kabul antlaşmasının iptali konusunda düşünceleriniz nelerdir? Bu konuda siyasi iradeye bir görüş bildirdiniz mi?

Teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Sayın Vekilim, teşekkür ederim. Ben her seferinde giriyorum ama belki de bir şeyi düzeltmemiz lazım, Türkiye'nin en büyük -ne diyelim, galatimeşhur diyorlar ya- meşhur yanlışlarından bir tanesi şu: Biz Avrupa Birliğiyle geri kabul anlaşmasını imzaladık ancak Türk vatandaşları dışındaki üçüncü ülke vatandaşları için hâlâ geçerli değil yani geri kabul anlaşması şu anda, arkadaşlar, geçerli değil Avrupa'yla. Türk vatandaşları gidip iltica başvurusunda bulunursa onların geri gönderilme süreçlerinde işliyor ama üçüncü ülke vatandaşları için işlemiyor çünkü vize muafiyetiyle beraber işlemesi konusunda kanuna yani ilgili anlaşmaya şerh koştığımız için şu anda Avrupa Birliğiyle geri kabul anlaşmamız yok. Ancak 2016 yılında 1'e 1 anlaşması, 18 Mart Mutabakatı olarak geçen bir mutabakat var. Bu mutabakat bir uluslararası anlaşma değil. Sınırlarımızdan geçen Suriye dışındaki yabancılar geçtikleri zaman 1 yabancı geçerse yerine 1 yabancı geriye gönderilecek ve alınacak ve bu 72 bin kişiyle sınırlandırıldı o zaman, o süreç içerisinde. Bu sayı da 30 binlerde kaldı ve o mutabakat da işlemiyor ve ilerlemiyor. Onu da ifade edeyim net olarak. Hani “geri kabul anlaşmasından bir an önce geri çekilmeliyiz” gibi bazen kamuoyunda şeyler görüyorum. Bunda da Dışişleri Bakanlığımızdan yine bilgi alalım ama Avrupa Birliğiyle imzalanan yani ön kabulü yapılan geri kabul anlaşması yürürlükte değil. Bunu net olarak ifade edeyim.

SERVET MULLAOĞLU (Hatay) – İptal edildi mi yoksa hani öyle mi uygulanıyor?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Hayır, vize muafiyeti şartı öngörüldüğü için, Avrupa Birliği de vize muafiyeti için adım atmadığı için, dolayısıyla geri kabul anlaşması yürürlükte değil. Geri kabul anlaşmasının özü şu: Bir ülke düzensiz bir göçmeni yakaladığında o göçmene sorar “Sen hangi yolu izleyerek buraya geldin?” O göçmen derse ki “A ülkesinden geldim.” A ülkesiyle de geri kabul

anlaşması yapıldıysa o göçmen alınır A ülkesine gönderilir yani geri kabul anlaşmasının şeyi odur. A ülkesi de onu bir önceki geldiği ülkeye geri gönderir. Neyse şey olarak... Şimdi Avrupa'da yakalanan göçmenlerin büyük bir kısmı evet Anadolu coğrafyasını... Şimdi Afrika coğrafyasında yeni bir şey var, Akdeniz'de yeni bir rota var, orayı takip ediyor geçiyor. Ama Avrupa'da yakalanan her düzensiz göçmen Türkiye'ye kabul ediliyor, alınıyor gibi bir şey yok çünkü biz anlaşmayı hâlâ yürürlüğe sokmadık, çünkü dediğim gibi vize muafiyeti şartımız var.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ama sürekli Yunanistan'da yakalanıyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Çok büyük bir yanlış Sayın Vekilim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yok, ben başka bir şey diyorum. Yani bunu ister geri kabule göre isterse başka şekilde, geri itme dedikleri şey var. Biz mesela geri itebiliyor muyuz?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – İtmiyoruz biz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Biz niye itmiyoruz?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Şimdi onu söyleyeceğim. Bak geri...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ama ben gördüğüm bir şeyi de söyleyeyim o zaman.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Geri itme insanlığa karşı işlenen bir suçtur, insani bir suçtur. Denizin ortasında kalmış bir insanın botunu batırmak “Gelme kardeşim buraya.” demek “öl” demektir. Ya biz vicdanlı bir ülkeyiz. Bakın, dünyada sınırlarını çıkarken kontrol eden yegâne ülkelerden bir tanesiyiz. Sebebi de şu: Ya, bu insanlar gittiği zaman ölüyorlar. İnsan neticede bu insanlar. O yüzden biz burada devreye giriyoruz. Görüyoruz yani bunu. Yine inşallah Sahil Güvenlikten de bu konuda bilgi alırsız önümüzdeki günlerde. İtiyorlar Yunan botları, aynı zamanda Avrupa Birliğinin sınır güvenliği olan kuruluşu bunları itiyor ve insanların ölümüne sebep oluyor. Biz bunu yapamayız.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Şöyle: Tamam, ben anladım. Yapmayalım da ben kara sınırlarını kastettim Sayın Başkan. Ben gene bir gece...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Kara sınırları için de bir bilgi verildi, çok güzel bir bilgi verildi orada, kaç kişinin geçişine engel olunduğuyla ilgili.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Bir şey söyleyeyim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Gece oraya gidiyoruz gene, baktım bir 10 tane falan minibüs gidiyor yukarıya doğru, sınıra doğru, köyün içinden, gecenin bir vakti. Bizimki de minibüstü, biz de takıldık aralarına gittik. Orada bir geri gönderme işlemi bazen bizimkilerin de yapıldığını gördüm yani.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Onu bilmiyorum ama Bakanlığın açıkladığı bir rakam var. Son dört, beş yılda 2,5 milyon düzensiz göçün Türkiye'ye girişine engel olundu. Çok büyük bir rakam, çok ciddi bir rakam var. Şunu söyleyeyim: İran'daki Afgan sayısının 2 milyonun üzerinde olduğu söyleniyor, İran'daki Afgan sayısının.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – İran onlara geçici bakıyor, nasılsa buraya geçecekler diye.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Yıllardır oradalar ama biliyorsunuz. Pakistanlı da var.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Oradan çıkıp o kadar ülke geçiyor, bize geliyor adam.

Bir şey daha ekleyebilir miyim, soru anlamında. Duvar yapımı maliyetli, gerçekten onunla ilgili sorular da sorduk da. Mesela bu kadar mayını temizleyip... Sonra hendekleri de gördüm ben orada, hatta bazı yerlerde iki üç hendek var ya, üç defa hendek kazılmış, hepsi de geçilmiş. Mesela orada

diyor ki kaçakçılar: “Ya kışın kar rüzgârla birlikte doluyor, bazen duvarla eşitleniyor, bazen daha kolay oluyor, sadece gece dışarıda kalması zor oluyor.” Mesela böyle bir durum da var. Bizde video kayıtları da var.

Bir de askerin...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Mayın konusunda ne diyorsunuz, anlayamadım.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Mayınları kaldırmamalıydık diyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Evet.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Hâlen öyle diyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Bilmiyorum partinizin görüşü mü, sizin görüşünüz mü?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Evet yani benim de partimin de görüşüdür.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Tamam. Bir şey demiyorum tabii.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – O zaman da söylemiştik, mayın sökülme zamanında anlatamadık. Güya orada Hollanda’yı geçecek tarım yapılacaktır.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – 39 bin dönüm.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ondan sonra ne oldu, ne üretildi orada?

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Tarım yapıldı.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Tarım yapılmıyor ya; hem de İsraillilere.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Sayın Vekilim, mayın konusu da geri itme konusu da bir insani konu, uluslararası hukukta bunun karşılığı var. İnsan Hakları Komisyonu olarak bu konunun bence... Yani “Üzerine bu mayınlar tekrar gelsin, göçmenleri itelim.” Yani bizim hem devlet olarak söyleyebileceğimiz hem de medeniyet olarak söyleyebileceğimiz bir ifade olmadığını düşünüyorum. Bu konuda sizi eleştiriyorum yani.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Tabii, siz söylemeyin. Yerine ikame edeceğiniz bir engelleyici unsur koyabilirsiniz.

Ben bir soru daha sorayım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Arkadaştan sonra siz en son toparlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Soru soracağım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Tamam, size de gelecek, arkadaş daha konuşmadı.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Tamam, sorun, ben bitti sandım Vekilim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Yok, yok, bitmedi.

Buyurun.

SERKAN RAMANLI (Batman) – HÜDA PAR Batman Milletvekili Serkan Ramanlı.

Sunumlarınız için çok teşekkür ediyorum, emek vermişsiniz.

7 ülkeyle kara sınırimız var, sadece 3 ülkeyle olan kara sınırlarımızla ilgili alınan tedbirlere değindiniz. Tabii ki örgütün varlığı bu 3 ülke sınırı açısından gayet anlaşılabilir ancak Ermenistan, Gürcistan, Bulgaristan ve Yunanistan’la ilgili kara sınırlarımızdaki kaçak önlemeyle ilgili ne tür tedbirler var? Aslında onları da öğrenmek isteriz.

SAVUNMA VE GÜVENLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PLAN HAREKÂT KOORDİNASYON DAİRE BAŞKANI TUĞGENERAL SERKAN BİRCAN – Aslında şöyle cevap vereyim...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Toparlayıp onları da şey yapabilirsiniz.

SERKAN RAMANLI (Batman) – Tabii, tabii.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Biz şunu sormuştuk: Düzensiz göçle ilgili özellikle düzensiz göçün geçiş olduğu ülkeler belli; İran, Irak ve Suriye. Biz bu sınırları daha spesifik olarak istemiştik. Tabii, sizin söyledikleriniz de olabilir.

SAVUNMA VE GÜVENLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PLAN HAREKÂT KOORDİNASYON DAİRE BAŞKANI TUĞGENERAL SERKAN BİRCAN – Yani belli bir öncelik sırasına göre bu alınan tedbirler...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Komutanım, şöyle yapalım: Siz alın notu, arkadaşların da sorularını alalım, hep beraber... Bitmedi çünkü, bitmedi arkadaşlar şey olarak.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Son bir sorum vardı, onu ekleyim de ben çıkayım aradan. Mahmut ağabey, müsaade ederseniz...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Estağfurullah, ne demek ya.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Askerin hudut güvenliğimizin sağlanması için yürürlükte bulunan yasal mevzuatı sizce yeterli midir? Yoksa askerin silah kullanma yetkisi başta olmak üzere başka ilave yetkilere ihtiyacı var mıdır?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Komisyon üyemiz, Sayın Vekilim, buyurun.

HARUN MERTOĞLU (Rize) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli komutanlarım; toplantımız inşallah hayırlara vesile olur.

Güzel bir sunum oldu, teşekkür ediyoruz.

İbni Haldun'un dediği gibi, coğrafya bir kader. Gerçekten biz bu kaderi yaşıyoruz burada; kaynak ülkelerin hedef ülkesi, transit ülkesi aynı zamanda Türkiye. O yüzden, hem kolay geçiş bakımından tercih ediliyor hem de başka bir yere gidemediği zaman da kalıcı olabiliyor maalesef. O yüzden, mükemmel bir sistem yok, dünya üzerinde yok elbette. Tabii, bizim, kadim medeniyetin bir mensubu olarak Batı'nın yaptığı gibi geri itme... Ben İnsan Hakları Eşitlik Kurumu üyesiydim, orada geri itmeyle ilgili bir rapor hazırlamıştık, orada çok şeye şahit olmuştuk. Yani bizim Türkiye olarak böyle bir şeye tevessül etmemiz mümkün değil.

Benim sunumda -beğendim sunumu, teşekkür ediyoruz- dikkatimi çeken iki tane husus oldu. Bir: Uyuşturucuda artış var; her yerde bir gerileme var, uyuşturucu geçişlerinde artış var. Bir de Jandarmadan Kara Kuvvetlerine geçiş -1988'de kanun çıkmış, 2013'e kadar sürmüş bu geçiş- böyle yirmi beş sene niye sürdü, merak ettim açıkçası.

Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Siz kendinizi tanıtmadınız.

HARUN MERTOĞLU (Rize) – Avukat Harun Mertoğlu ben, AK PARTİ Rize Milletvekiliyim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Şimdi Komisyonumuzun dışından Mahmut Bey.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Mahmut Tanal, Cumhuriyet Halk Partisinin Şanlıurfa Milletvekiliyim.

Sunum için çok teşekkür ediyorum.

Değerli Başkan, değerli milletvekili arkadaşlar, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Şimdi, ilk sorum: Tabii, burada “mülteciler” de denildi; gerek yaşamız gerek uluslararası sözleşmeler uyarınca Avrupa’dan gelenlere mülteci deniliyor. Yani bu şekilde mülteci statüsünde şu anda Türkiye’ye kaç kişi geldi ve bunlar ne durumda, hangi ülkeden geldi; bu bir.

İkincisi: Tabii, cevap verdiniz ama genel bir ifade oldu. Zaman zaman, sınırlarımızda beton duvarların altı kazılarak, tünel açılarak ya da merdiven dayayarak kaçak göçmenlerin Türkiye tarafına geçtiğini gösteren videolar yayınlanıyor ama “İtibar etmeyiniz.” deniyor. Bizim güvenlik personelimizin, devletin söylediği şeye inanmamız gerekiyor; asıl olan budur, olması gereken de budur yani düşüncem de budur ama değerli vekilimin yaşadığı hadisede maalesef tersini gördük ama umarım ve dilerim, bu yaygınlaşmaz. Sınırdan bu kadar tedbir alınıyorsa bu kişiler Türkiye topraklarına nasıl giriş yapıyor?

Bir başka soru bununla bağlantılı: Yani gerçekten sunumunuz mükemmeldi. Bu mükemmeliyet karşısında görebildiğim kadarıyla “60 bin güvenlik personeli görev yapıyor.” denildi. Peki, biz bir yandan da tezkere çıkarıyoruz Türkiye’ye yabancı ülkeden asker getirilmesiyle ilgili. Yani biz, güvenliğimizi sağlayamıyor muyuz ki dışarıdan askeri Türkiye’ye getirmek için böyle bir tezkere geçirdik?

Üç: Değerli Vekilimiz Türkoğlu da bahsetti yani mevzuat açısından... Değerli Başkanımızla birlikte, biz önceki dönem birlikte çalışırken Van’a gittiğimizde gerek Van Valiliği gerek oradaki Jandarma üst düzey rütbeli arkadaşlarımız insan kaçakçılığı, insan göçmeni açısından mevzuat eksikliğinin olduğunu ve bunun yasal anlamda caydırıcı olmadığını söylediler yani aradaki o araçlar açısından caydırıcı olmadığını söylediler, yetersiz olduğunu söylediler, eğer yasal mevzuat anlamında Parlamento bu konuda destek verirse bir caydırıcılığın olabileceğini söylediler. Bunu sunumda göremedik.

Benim burada söyleyeceğim bu, ancak uyuşturucuyla ilgili değerli arkadaşımız söyledi.

Peki, son söz olarak, gerçekten çok zor bir görev ifa ediyorsunuz yani biz gittik, onları oralarda yaşadık. Yani siz maaşın kaç katını vererseniz verin hiç kimse gidip o eksi 15-20 derecelerde, o şubat ayında, ocak ayında, mart ayında orada beklemes -Başkanla birlikte gitmiştik biz önceki dönem- yani vatan aşkı, vatan sevgisi demek ki her şeyin üzerinde. O anlamda, Allah yardımcınız olsun, görevinizde başarılar diliyorum.

Sunum için tekrar teşekkür ediyorum.

Selam ve saygılar.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Mahmut Bey, teşekkür ederim.

Tabii, birinci ve ikinci sorular buranın sorusu değil, üçüncü kısım şey.

Şunu söyleyeyim: Tabii, biz kanunumuzda “mülteci” kelimesi yerine... Yani “mülteci” var ama dediğiniz gibi...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sunumda “mülteci” geçiyor Başkan. Biliyorum ama sunumda geçiyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – ...1951 Cenevre Sözleşmesi’nde koyduğumuz çekinceye dolayı Türkiye’ye yalnızca Avrupa dışından gelenlere “şartlı mülteci” diyoruz...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Doğu dışından gelenler mülteci.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – ...Avrupa’dan gelenlere de “mülteci” diyoruz. Niye? 1951’de bir çekince ortaya koymuşuz ama bunların tabii üst kavramı “sığınmacı” kavramı, bunların hepsini kapsıyor. Bu çekinceye dolayı aslında Avrupa dışından gelenlere şartlı mülteci hakkı verdiğimiz için onların üçüncü ülkelere yerleştirilmesi Birleşmiş Milletlerin görevi hâline geliyor. Eğer biz bu çekinceyi kaldırsaydık ülkemizdeki herkese mülteci hakkı verecektik, mülteci hakkı verdiğimiz herkesin de beş yıl sonra vatandaş olması gerekiyordu.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Öyle bir şey söylemedim Üstat. Bakın, sunumu burada, “mülteci” deniyor, kavramın adı sunumda geçiyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Bak, ben sizi dinledim Mahmut Bey, bir dinleyin. Tamam, cevabınız varsa verin.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yani burada herkese ders verir gibi herkesin açıklamalarından sonra bu açıklamayı yapmanız etik değil.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Evet, bir kavram kargaşasına sebep olmamak lazım.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – “Mülteci” kavramı sunumda geçiyor. “Mülteci” kavramının nasıl kullanıldığını sizden daha iyi biliyorum aslında yani gayet rahat devletler hukukuna da hâkim olan bir insanım. Yani kalkıp bize mültecinin nereden geldiğini... Burada sunumda olduğu için bu soruyu sordum, anladınız mı?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Mahmut Bey, Komisyon dışındasınız, söz verdim, şimdi dinlemek zorundasınız.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Lütfen yani sizin böyle bir şeyinizi...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Yanlış bir anlaşılma olmasın, belki aynı şeyi söyleyebiliriz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yani gayet de milletvekili her komisyona gider, her yerde de sözünü alır ama sanki siz bana lütfetmişsiniz gibi davranıyorsunuz; bu davranış doğru değil, etik de değil. Lütfen...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Mahmut Bey, bakın, ben Başkanım, sizin bana müdahale etmeniz hiç etik değil. Bakın, sonuna kadar konuştunuz, son cümlenize kadar hiç sesim çıkmadı; benim de bir şeyler söyleme görevim var, ben buranın Başkanıyım, nasıl yöneteceğimi de biliyorum.

Bakın, CHP’nin programında Türkiye’deki tüm mültecilere, tüm sığınmacılara mülteci hakkının verilmesi gerektiğini yazar. Der ki: Şartları kaldıralım...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Burası Cumhuriyet Halk Partisinin programı değil.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Lütfen bir dinleyin kardeşim ya, bir dinleyin ya.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Bakın, tüm arkadaşları...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Lütfen ya...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Lütfen, sesinizi yükseltmeyin, biraz daha, biraz daha...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Bakın, lütfen bir dinleyin. Bakın, sözümü kesmeyin.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Burada konu Cumhuriyet Halk Partisinin programı değil, burada konu gayet rahat...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Sözümü kesmeyin, bir şey açıklayacağım, sözümü kesmeyin.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Lütfen...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Sözümü niye kesiyorsunuz Mahmut Bey?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Beyefendi, siz “Ben Başkanım.” diye böyle bu kadar...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Lütfen, kurallara uyalım.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Kurallara ben uyuyorum, siz kurallara uymuyorsunuz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Lütfen, burada süreci yönetiyorum. Bakın, siz sonuna kadar konuşunuz, dinleyin, varsa sözünüz tekrar söyleyin.

Şartlı mülteci bizde vardır, hukukumuzda vardır, mülteci de vardır. Sizin dediğiniz gibi, Avrupa’dan gelenlere mülteci hakkı verilmiştir, 1951 Sözleşmesi gereği böyledir. O serh konularak -biz koymadık, AK PARTİ döneminde koyulmadı bu, o zaman konuldu- doğru bir şey yapılmıştır, doğru bir şey yapıldığı için... Avrupa dışından gelenlere mülteci hakkı verilmediği için üçüncü ülkelere yerleştirilmeleri kolaydı; bu, 1957, 1964’te protokollerle desteklenmiştir, Türkiye Cumhuriyeti’nin doğru bir kararıdır ancak şunu da bilmenizi isterim ki CHP’nin programında ve ortaya koyduğu raporunda “Şartlı mülteciliği kaldıralım, herkese mülteci hakkı verelim.” cümlesi vardır. Bu coğrafya için doğru değildir, bunu ifade ediyorum; bu bir.

İkincisi, tezkereyle ilgili konu. Biz bir güvenli bölge oluşturmak için, o güvenli bölgedeki terör unsurlarını yok etmek için bir sınır ötesi operasyon gerçekleştiriyoruz. Daha önceki 3 tezkereye CHP “evet” demişti, bu tezkerelere “evet” demiyor. Biz asla yabancı silahlı kuvvetleri Türkiye’ye getirmedik, bu tezkerenin içinde olan bu husus sembolik bir husustur. Bizim asıl mücadelemiz PKK ve PYD’yledir; bunu da aşağıdaki konularda geniş bir şekilde tartıştık. Daha önceki 3 tezkerede de bu var, niye o zaman “hayır” demediniz de şimdiki tezkerede “evet” demiyorsunuz? Ben bu konuları buraya getirmek istemiyorum ama diğer konumuz Komisyonumuzun konusu.

Teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – İki cümle söyleyebilir miyim ben?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Buyurun.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Biz Komisyonunda ve aynı zamanda Genel Kurulda ısrarla hep şunu söyledik: “Yabancı askerlerin Türkiye’ye getirilmesiyle ilgili cümleyi çıkarın, tezkereye ‘evet’ diyeceğiz.”

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Daha önceki 3 tezkereye de “evet” dediniz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Lütfen, çıkarın, getirin.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Niçin “evet” dediniz?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Bakın, şunu söylüyoruz: Yabancı askerlerin...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Mahmut Bey, bak, bu, Komisyonun görevi değil, bunu gidin dış komisyonunda tartışın.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Bir dakika...

Bakın, yabancı askerlerin Türkiye’ye getirilmesiyle ilgili cümleyi çıkarın, tezkereye “evet” diyeceğiz; ısrarla bunu söyledik.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Tamam, siz söylediniz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Komisyonunda söyledik.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Tamam, teşekkür ederim. Sorunuzu sorun.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Cumhuriyet Halk Partisi söyledi, ben Mahmut Tanal olarak değil. Cumhuriyet Halk Partisinin görüşü: Bir, yabancı askerlerin Türkiye’ye getirilmesiyle, bulundurulmasıyla ilgili cümleyi çıkarın, tezkereye “evet” diyeceğiz; olay bu yani buna “hayır” dememizin nedeni, gerekçesi bu.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Teşekkür ederim Başkanım, anlaşılmıştır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Son cümle... Özür dilerim.

Yani konumuzla, komisyonun göreviyle ilgili değerli komutanım diyor ki... Yani hakikaten teşekkür ederim, sunum... Yani bizim dışarıda güvenliğimizi sağlayacak bir askere, bir orduya ihtiyacımız yok, biz yetiyoruz zaten yani doğrusu da bu. Bu ihtiyaç var mı diye sordum yani konunun buraya gelmesi...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Arkadaşlar, biraz önce anlatıldı, ileride kontrol için bu tezkere kullanılmaktadır yani sınırımızın daha ilerisinde güvenli bölge oluşturulması adına ve kontrol edilmektedir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Esas, burada yüzde 84 ve yüzde 100 sağlanıyor yani raporda bu var.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Bence konumuz ve gündemimiz bu değil, bence konuyu bağlamından çıkarıyorsunuz.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Herkesin notunu alsın, ondan sonra...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Buyurun Komutanım.

SAVUNMA VE GÜVENLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PLAN HAREKÂT KOORDİNASYON DAİRE BAŞKANI TUĞGENERAL SERKAN BİRCAN – Ben tekrar teşekkür ediyorum sayın milletvekillerim.

Öncelikle, Selçuk Türkoğlu Milletvekilimizin sorularına değinmek gerekirse, zaten iki konuyla ilgili soru önergesi vermişsiniz, gerekli cevap verilecektir.

Şimdi, şunu da tabii belirtmek lazım: Diğer milletvekilimizin sorusuyla da birleştirecek olursak, bizim 8 ülkeyle sınırımız var; işte, en uzun 911 kilometreyle Suriye.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yani soru önergesi vermesem verecek miydiniz cevap?

SAVUNMA VE GÜVENLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PLAN HAREKÂT KOORDİNASYON DAİRE BAŞKANI TUĞGENERAL SERKAN BİRCAN – Nasıl?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Soru önergesi vermemiş olsam siz cevap verebilecek miydiniz? Verin o zaman.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Veriyor arkadaş, veriyor.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Hayır, öyle demedi mi?

SAVUNMA VE GÜVENLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PLAN HAREKÂT KOORDİNASYON DAİRE BAŞKANI TUĞGENERAL SERKAN BİRCAN – Bununla ilgili gerekli başvuruyu yapmışsınız; artı, benim söylediğim dezenformasyon konusu size değildi, onu söyleyeyim. Yani bununla ilgili birçok şey geçiyor ve araştırıldığında geçmiş döneme ait, geçmiş coğrafyalarda görüntüler olduğu çıkıyor. Yani şöyle söyleyeyim...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ya, en günceli buydu da o yüzden ben alındım üstüme.

SAVUNMA VE GÜVENLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PLAN HAREKÂT KOORDİNASYON DAİRE BAŞKANI TUĞGENERAL SERKAN BİRCAN – Yok, kesinlikle şunu ifade edebilirim: Size hitaben bir şey değildi.

Yalnız şunu da söylemek isterim: Yani hudutlarda sınırın çeşidine göre birinci derece, ikinci derece askerî yasak bölgeler var. Malum, İran bölgesi birinci derece askerî yasak bölge 30-600 metreden geçiyor; ikinci derece askerî yasak bölge de 5-10 kilometreden geçiyor. Bu sınırın Türkiye tarafına doğru 5-10 kilometreden geçen ikinci derece askerî yasak bölgede, yer yer birinci derece askerî yasak bölgede vatandaşlarımız tarımsal faaliyetlerini -tarlası var, bahçesi var- yerine getiriyorlar. Şimdi, buraya giriş çıkış oluyor yani sınırın diğer tarafına demiyorum, burada bunlar bu faaliyetlerini yapıyor,

tabii kontrollü bir şekilde yapılıyor. Artı, İran sınırı için konuşmak gerekirse tekrar, planlı 479 kilometre modüler beton duvar inşası planlanmış. Şu ana kadar 310 kilometresi bitti, daha çok Van'ın kuzeyindeki yerler bitmiş durumda; özellikle Van Başkale ve aşağısına doğru yerlerde de bu inşa faaliyetleri devam ediyor. Şimdi, burada da işte inşaat işçileri var, vesaireler var falan, gidip geliyorlar. Yani sınırlarda dediğiniz gibi bu faaliyetler yürütülüyor. Yani sınıra doğru her giden veya sınırdan her gelen yasa dışı göçmen vesaire diye bir genelleme yapmak yanlış olabilir o anlamda.

HARUN MERTOĞLU (Rize) – Gezmeye gelen bir vekil olabilir.

SAVUNMA VE GÜVENLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PLAN HAREKÂT KOORDİNASYON DAİRE BAŞKANI TUĞGENERAL SERKAN BİRCAN – Şimdi “Diğer ülkelerle niye tedbirler alınmıyor?” diye sayın milletvekili sordu. 8 ülkeyle sınırimız var; Suriye 911 kilometre, İran’la -devamında geliyor- 560 kilometre, Irak’la 384 kilometre ve Ermenistan’la 328, Bulgaristan’la 269, Yunanistan’la 203, Gürcistan’la 276, Nahçıvan’la da 18 kilometre. Şimdi, tabii, sunumda da belirttiğim gibi, bu modüler beton duvar, hendek, yüksek güvenlikli tel çit; bunlar bir öncelik ve tehdit algılamasına göre -bu planlamalar- yapılıyor, ayrılan kaynağa göre de inşa faaliyetleri, tesis faaliyetleri devam ediyor. Bizim dediğimiz şey şudur: Önceden insan güvenli, insan ağırlıklı olarak bu sınırlarda aldığımız tedbirler artık günümüzde en teknoloji yoğun tedbirlerle alınıyor. Şu an için yaklaşık 60 bin personelle bu tedbirleri aldığımızı söylüyoruz, belki geçmiş dönemlerde daha fazla sayıyla yani insan gücüyle aldığımız tedbirleri insan gücünden yaptığımız tasarrufla almaya devam ediyoruz.

Son üç yılın istatistik verilerine baktığımızda zaten engellenen ve yakalanan geçişlerde azalma olduğunu görüyoruz, bu açık. Fakat şunu da söylemeden geçemeyeceğim: İnsanlar soğukta, o kış şartlarında, sizin de söylediğiniz gibi, hayatları pahasına bunu göze alıp orada hayatlarını verebiliyorlar. Yani hayatı pahasına, işte, o bizim aldığımız modüler beton duvar üzerine, ne bileyim, merdiven atmak suretiyle vesaireyle geçmeye çalışabiliyorlar. Böyle bir durum olmasaydı zaten bizim bahsettiğimiz o yakalananlar olmazdı. Yani bir şekilde geçildiği takdirde biz, mevcut şu anki tedbirlerimizle, aldığımız tedbirlerle bu yakalamayı yapıyoruz ve engellemeyi de yapıyoruz.

Diğer bir konu... Bu yasal mevzuatla ilgili konu vardı. Bununla ilgili yani şu anki mevcut yasal mevzuatla biz görevimizi yapıyoruz, ihtiyaç olduğunda da gerekli düzenlemeler veya gerekli başvurular yapılacaktır.

Şu ana kadar aldığım notlardan cevap verdiklerim bunlar ama...

SERKAN RAMANLI (Batman) – Teşekkür ederiz.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Teşekkür ederiz.

SAVUNMA VE GÜVENLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PLAN HAREKÂT KOORDİNASYON DAİRE BAŞKANI TUĞGENERAL SERKAN BİRCAN – Biz teşekkür ederiz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ATAY USLU – Teşekkür ederiz.

Biz, yakın bir zamanda, inşallah, uygun göreceğimiz bir sınıra gidip oradaki, yerindeki tedbirleri de görelim istiyoruz. Yani çok büyük bir sınırimız var, siz de ifade ettiniz. Tabii, bu sınırın her metresinde insani tedbir almak, fiziki tedbir almak çok zor ve dünyada da ciddi bir göç dalgası var. 300 milyondan, 350 milyondan fazla insan kendi yaşadığı ülkenin, doğduğu ülkenin dışında yaşıyor bugün. Büyük kırlmalar var; Afganistan’da kırlmalar var, Orta Afrika’da kırlmalar var, şimdi Filistin’de ciddi bir kırlma var. Bu göç hareketleriyle de maalesef bizim ülkemiz, evet, bir transit geçiş noktası, bazen hedef noktası olabiliyor ama Avrupa’ya doğru da ciddi bir göç hareketi var. Amerika’da Kuzey Amerika’ya doğru da ciddi bir göç hareketi var. Mesele, bence göçü kaynağında söndürebilmek, kaynağındaki göç hareketlerini düzenleyebilmek; belki orada önlemek, açlığı önlemek, çatışmaları önlemek daha isabetli olacak diye düşünüyorum. Çünkü siz de ifade ettiniz, insanlar hayatı pahasına bu yolculuğa çıkıyorlar.

Teşekkür ederiz.

Kapanma Saat: 15.49